

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

Citation: Andersen, H. C.: "H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal", i Andersen, H. C.: *H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal*, C. A. Reitzel, 1990, s. 161. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hcaeventyr07val-shoot-idm139890596871040/facsimile.pdf> (tilgået 27. april 2024)

Anvendt udgave: H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

Den gamle Gravsteen

Den gamle Gravsteen tryktes første gang under titlen *Den gamle Ligsteen* i *Skolen og Hjemmet*, red. og udg. af Jul. Chr. Gerson, 1852, nr. 7, der udkom februar 1852. Oplysningen i Bemærkninger 11 beror på en fejlhuskning (jvf. BLorck 279f).

En præcis datering af historien er ikke mulig, men 18.12.1851 fortæller A i et brev til veninden Henriette Wulff, at han udover »*Der er Forskjæle*» og *Verdens deiligste Rose*, der netop var offentliggjort i Dansk Folkekalender, havde manuskript liggende til bl.a. *Den gamle Ligsteen* (BHW II 97). Hvorvidt A egentlig har tænkt sig historien trykt i et tidsskrift er usikkert, idet han 15.1.1852 tilbød den sammen med *Paa den yderste Dag* og *Sommereden* til Carl B.Lorck med løfte om, at Reitzel ikke skulle få de tre historier, såfremt Lorck ikke lod hengå måneder, før de blev trykt (BLorck 253).

I Bemærkninger oplyser A, at eventyret er bygget på en lang række forskellige erindringer (11), ligesom der muligvis indgår indtryk fra barndommens Odense (se ndf.).

288.12-13 *Klosterkirke*] Gråbrødrekloster i Svendborg. Klosterkirken brugtes efter reformationen kun til bøn, uge- og fastepredikener og blev efter længere tids forfald nedrevet 1878 (jvf. KES 41). – **17** *en Gravsteen*] A tænker muligvis også på den i 1817-19 nedrevne Gråbrødrekirke i Odense, jvf. Brudstykker af en Udflugt i Sommeren 1829 – Odense og dens Omega: »Monumenter og Ligsteene blev solgte ved Auction, og kun om meget fåa veed man i hvis Hænder de faldt« (A-iana VIII 20). Blandt køberne var isvrigt A.s første beskytter bogtrykker Chr.Iversen (1748-1827) (BHH 154). Jvf. beskrivelsen af Hr. Knæpus' gang og Christians tagkammer i KES (133 og 135).

289.10-11 *Bænken ... Stentrappe*] sml. KES: »Svendborg er endnu Præget af Smaabyerne i det forrige Aarhundrede [...] brede Forstuetrapper med Steen- eller Træbænke til at sidde ude paa« (24).

290.7 *Det Bindingsværks Hus*] sml. *Det gamle Hus* (II 143f). – **15** *Den brølagte Gade*] den nuværende Klosterplads. – **26** *havde Stenen inde*] rummede stenen, kunne den fortælle om. – **38-39** *Det Gode og Skønne ... Sagn og Sange*] typisk romantisk tankegang, således som den specielt formuleredes af H.C. Ørsted, idet det sande, det gode og det skønne var udtryk for det evige, for Guds egenskaber, jvf. også O.T. omtalen af Lemvigbondens indsats under svenskekrigen: »Monumentet for den raske Lemvigerbonde staaer i Sagnet og i Digternes Sange, og det er de Monumenter, som holde sig længst« (106).